



בס"ד ו' טבת תש"ע
23 דצמבר 2009
תיק מס' 70/014, שדרות

מודה במקצת

א. טענות וראיות

טענות התובע: הנתבע מכר סוכות, דיברתי איתו שאני אתן לו מיטות שמתאימות לסוכה, כל מיטה שוה 250 ש"ח, והוא יכול למכור אותה ביותר מכך ולהרוויח. הנתבע הסכים לפרסם את המיטות באתר האינטרנט שלו.

ר' העובד של הנתבע נסע עם המכונית של הנתבע לכיוון מרכז הארץ, באותו יום נסעתי איתו והעלנו 8 מיטות לרכב, הנתבע ידע מכך כי דווחנו לו על כך בטלפון תוך כדי הנסיעה. לאחר מספר ימים לקח ר' 4 מיטות ברכב ומכר שתיים מהן במרכז הארץ, שיק אחד ניתן על שם הנתבע ושיק אחד ניתן על שמי, וקיבלתי אותו.

לפי החשבון צריכות היו להישאר לי שש מיטות, אך בחצירו של הנתבע מצאתי עשר מיטות. הנתבע אומר שש מיטות הן של אדם אחר בשם ה'. נמצא על פי דבריו שיש רק 4 מיטות שהן שלי, ושתיים נעלמו.

תביעותיו הן:

1. 250 ש"ח עבור מיטה שנמכרה, והנתבע קיבל עליה כסף בשיק על שמו.
2. שתי המיטות שחסרות, שהן באחריותו של הנתבע שהסכים לעסקה. ערכה של כל מיטה היא 250 ₪, סה"כ 500 ₪.

נמצא סך כל התביעה **750 ש"ח**.

טענות הנתבע: התובע רצה להוביל את המיטות אלי, כיון שהעובד שלי ממילא נסע למרכז הצעתי לו לקחת טרמפ עם העובד. אמרתי לו שאם הוא ימכור את המיטות בעצמו הוא ישלם לי על ההובלה 20 ₪ למיטה.

כאשר התובע הגיע עם המיטות הוא השאיר אותן בעגלה שמחוברת לרכב ללא שמירה. כעת חסרות מיטות.

דרכי בקבלת סחורה היא שהסחורה מגיעה לחצרי ואז אני סופר ומאשר שקבלתי את הסחורה, כך אני נוהג עם כל אדם. במקרה זה עדיין לא קבלתי אחריות, לכן איני אחראי לאובדן המיטות. כמו כן לא היה ברור לי אלו מיטות היו ברכב, חשבתי שהן של ה'.

לגבי התביעה של 250 ש"ח עבור המיטה שנמכרה, לאחר שהנתבע נשאל ע"י ביה"ד אם את הסכום הזה הוא מסכים שהוא צריך לשלם, הנתבע הסכים לכך.

עדות: ר' העובד של הנתבע מאשר את כל דברי התובע ביחס לקבלת שמונה המיטות, ולהשארת המיטות בעגלה המחוברת לרכב ללא השגחה. כמו"כ ביחס למכירת שתי המיטות וקבלת הצ'קים.

ב. דיון:

1. תשלום על המיטה שנמכרה

הנתבע מודה שמכר את המיטה ולכן עליו לשלם ₪ 250 לתובע.

2. אחריות על המיטות שאבדו

כאמור, העיד ר' שהמיטות הועלו על הרכב והובלו למקומו של הנתבע, אבל לדבריו הם נשארו בעגלה ללא השגחה. לכאורה, הצדדים אינם חולקים על העובדות האלה. המחלוקת ביניהם היא בשאלה מי היה אחראי על המיטות ברגע שהן הועלו על הרכב. :
הנתבע טוען שיש כאן קבלת אחריות כיון שהנתבע ידע על העמסת המיטות ואישר זאת בטלפון. הנתבע טוען שלא קיבל על עצמו אחריות לא בעל פה בשיחת הטלפון, וגם לא אחר כך בראיית המיטות בחצר. לדבריו, התובע קיבל טרמפ מהעובד שלו, הגיע בעצמו עם המיטות ולא העביר את האחריות אל הנתבע.
כיון שהתובע לא הוכיח את דבריו, לא ניתן לחייב את הנתבע.

3. חיוב שבועת מודה במקצת

כאמור, הנתבע הודה לכך שהוא חייב 250 ש"ח מסך כל התביעה, נמצא שיש כאן הודאה במקצת. אע"פ שהנתבע לא הודה מעצמו אלא רק לאחר שאלת ביה"ד אם הוא מסכים לכך שהוא צריך לשלם זאת, דינו כדין מודה במקצת החייב שבועה מן התורה. יותר מכך מבואר בשו"ע חושן המשפט סימן עה סעיף ה :

"מנה לי בידך מהלואה פלונית ומנה מהלואה אחרת שהלוייתך בזמן אחר כך וכך, והנתבע משיבו: אין לך בידי כלום לפי שמהלואה ראשונה פרעתך כך וכך ומהלואה שניה פרעתך כך וכך, ומתוך טענתם הכירו הבית דין שעדיין חייב לו מאותם שתי הלואות עשרים דינרים, הוה ליה כשנים מעידים אותו שיש בידו חמשים, שהרי הבית דין עדים במה שהודה שנשאר עליו, וישבע שבועה מן התורה על השאר."

כלומר, גם אם הנתבע אמר בבית הדין שהוא פטור, אבל בית הדין חייב אותו מתוך טענותיו – הוא חייב שבועה ועי"ש בש"ך (שם, ס"ק י"ט) ובשאר נוי"כ.

קל וחומר כאשר הנתבע הודה בפיו בבית הדין שהוא חייב מקצת הממון שהוא חייב שבועה. כיון מנהג בתי הדין שלא להשביע את בעלי הדין, ולפי שיקול דעת בית הדין, מפשרים בממון, כנגד חיוב השבועה.



למעשה נראה, שבמקום להישבע ישלם הנתבע 1/3 מהסכום עליו הוא חייב שבועה, דהיינו שליש של 500 ₪ (166.6 ש"ח). בנוסף לכך שיש כאן חיוב שבועה, במצב שלפנינו נראה שחוסר הבהירות שנוצר בנוגע להסכם נובע מכך שנאמרו מצד הנתבע דברים לא ברורים שיצרו ערפול וחוסר הבנה, על כן עליו לקחת חלק באחריות.

ג. החלטה

הנתבע צריך לשלם לתובע 250 ₪ ועוד 167 ₪, סה"כ 417 ₪ עד לתאריך ט' שבט תש"ע, 24 בינואר 2010.

והאמת והשלום אהבו

הרב דרור טויל

הרב דוד פנדל

הרב אריאל בראלי